

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bratřejov, okres Zlín

Bratřejov 121, 763 12 Vizovice

Identifikátor školy: 600 114 384

Termín konání orientační inspekce: 11. – 13. prosinec 2001

Čj.	155 194/01 5138
Signatura	oo5bv130

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Bratřejov, okres Zlín je neúplnou vesnickou malotřídní školou se dvěma třídami. V těchto třídách se společně vyučují žáci 1. a 3. ročníku a žáci 2. a 4. ročníku. Škola se nachází v budově postavené v roce 1886. Po několikaleté přestávce zde byla zřízena opět v roce 1992. Zřizovatelem školy je obec Bratřejov. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla zařazena rozhodnutím Školského úřadu ve Zlíně čj. 1204/19 od 24. ledna 1996. Na základě dalšího rozhodnutí Školského úřadu ve Zlíně čj. 1002-47/99 ze dne 29. července 1999 funguje škola jako zálohová organizace sdružující základní školu a školní družinu. V přízemí školní budovy je umístěna samostatná mateřská škola.

Základní školu v současné době navštěvuje 32 žáků z Bratřejova, k pravidelné docházce do školní družiny je zařazeno 24 žáků. Žáci se vzdělávají podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 120 35/97-20. Po ukončení 4. ročníku odcházejí žáci do spádové základní školy ve Vizovicích.

Ředitelkou školy je od 1. července 2001 jmenována Mgr. Jindřiška Králová.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

V průběhu orientační inspekce byly sledovány průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice.

Obsah a členění učiva sledovaných předmětů, stejně jako návaznost výuky a počty hodin v jednotlivých ročnících, byly v souladu s osnovami a učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu Obecná škola. Všechny sledované hodiny byly ze strany vyučujících svědomitě metodologicky a materiálně připraveny, což se projevilo v účelném a efektivním využití času ve vyučovacích hodinách. Plánování a přípravu na výuku je proto možno hodnotit velmi dobře.

Výuku zajišťovaly zkušená, odborně i pedagogicky způsobilá učitelka a ředitelka školy, která neměla pro vyučování na I. stupni základní školy odbornou a pedagogickou způsobilost. Tato skutečnost však v žádném ze sledovaných hledisek neovlivnila kvalitu, průběh a výsledky vzdělávání. Z těchto důvodů byly personální podmínky ve vztahu ke sledovaným předmětům hodnoceny velmi dobře.

Žáci se vyučovali ve dvou prostorných, esteticky vyzdobených a z didaktického hlediska podnětně vybavených třídách. Učebny byly vybaveny moderním žákovským nábytkem, velkým množstvím názorného didaktického materiálu a audiovizuální technikou, která však nebyla ve sledovaných hodinách využita. Materiální podmínky pro výuku byly velmi dobré.

Český jazyk

Ve všech sledovaných hodinách byly v úvodní části zřetelně stanoveny výukové cíle, dosažitelné naprosté většině žáků. Stanovené cíle se proto dařilo splnit. Zvolené pracovní tempo respektovalo věkové složení malotřídního kolektivu a individuální dispozice jednotlivých žáků. Žáci se měli možnost projevit, zažít pocit úspěchu a aktivně se zapojit do společné práce. Psychohygienické podmínky byly na velmi dobré úrovni.

I přes specifické podmínky spojených ročníků se vyučujícím dařilo střídat různé metody a formy práce se žáky. Frontální metody byly zpestřovány soutěžemi mezi žáky a skupinami žáků, herními prvky, skupinovou prací a samostatnou prací žáků. Značný důraz byl kladen na samostatné, aktivní učení žáků, logické myšlení, vyvozování vlastních závěrů, správné zásady

psaní, hlasitého a výrazného čtení s porozuměním. Vyučující používaly velké množství názorných pomůcek a předem připravený vlastní pomocný výukový materiál. Poměrně častá byla i práce se záměrně zadaným chybným textem, práce s chybou vhodně podporovala zpětnovazebné reakce žáků. V průběhu všech sledovaných hodin se dařilo učitelkám aplikovat praktické poznatky a mezipředmětové vztahy do probíraného učiva. Organizace, formy a metody práce byly hodnoceny jako vynikající.

Žáci byli vhodně motivováni ke své činnosti pochvalou, povzbuzováním a průběžným vyhodnocováním činností, které bylo vždy objektivní. Méně zřetelná byla úvodní motivace, v některých hodinách nebyla vůbec pozorována. Frekvence hodnocení žáků je plně dostačující, má rovněž průběžný charakter. Motivaci a hodnocení žáků lze hodnotit velmi dobře.

Výrazný a příjemný hlasový projev učitelek, jasné a srozumitelné pokyny, prostor pro vyjádření spontánních reakcí a názorů žáků, důraz vyučujících na správný slovní projev a jejich přiměřené reakce na vzniklé situace ve třídě, dotvářely přátelskou pracovní atmosféru ve výuce. Nekázeň nebo projevy nezájmu nebyly u žáků zaznamenány. Interakce a komunikace byly na vynikající úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

Promyšlená stavba sledovaných hodin matematiky odpovídala věkovému a aktuálnímu složení třídních kolektivů. Rovněž zvolené výukové cíle a pracovní tempo byly podřízeny možnostem a individuálním schopnostem žáků a umožňovaly zvládnutí a pochopení učiva naprostě většině žáků. Psychohygienické podmínky byly velmi dobré.

Střídání samostatné práce žáků jednoho ročníku s aktivní prací skupiny žáků dalšího ročníku, které se v daném okamžiku přímo věnuje vyučující, tak typické pro malotřídní podmínky, bylo ve sledovaných hodinách vhodně doplňováno skupinovou prací, matematickými soutěžemi a hrami, počítáním příkladů „zajímavé matematiky“ a samostatným učením. Velký důraz kladly učitelky na názornou výuku s použitím desítkových počítadel, číselných řad, vlastních didaktických a transparentních názorných pomůcek. Názorné vysvětlování a upevňování učiva bylo doplňováno otázkami a úkoly, které využívaly praktických znalostí žáků a které vedly žáky k logickému uvažování. Pochvala, povzbuzování a časté průběžné hodnocení žákovských výkonů spolu s vysvětlením přínosu matematiky pro praktický život žáků, se staly hlavními motivačními faktory v průběhu výuky. Rezervy byly ve sledovaných hodinách zaznamenány v užití úvodní motivace. Žáci prokázali, že mají vypěstovány správné pracovní návyky a že jejich současné znalosti jsou na dobré úrovni. Organizace, formy a metody práce, spolu s motivací a hodnocením žáků, byly hodnoceny velmi dobře.

Klidnou a příjemnou atmosféru ve třídách podtrhoval velmi pěkný, srozumitelný, odborně i věcně správný projev vyučujících. Komunikativní dovednosti žáků byly vhodně rozvíjeny a usměrňovány, žáci dostávali dostatek prostoru na formulaci a vyjádření svých odpovědí a myšlenek. Práce žáků nebyla narušována žádnými výraznějšími projevy nezájmu a nekázně. Interakce a komunikace byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice hodnotí ČŠI velmi dobře.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Oblast plánování a přípravy na výuku byla na základě poznatků ze sledovaných hodin hodnocena velmi dobře. Škola má pro výuku českého jazyka a matematiky velmi dobré materiální a personální podmínky. Psychohygienické podmínky výuky sledovaných

předmětů byly rovněž velmi dobré. Organizace, použité formy a metody výuky, stejně jako interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky byly v českém jazyce hodnoceny jako vynikající, v matematice jako velmi dobré. Motivace a hodnocení byly v obou předmětech na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách českého jazyka a matematiky hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Pro dlouhodobé plánování slouží ředitelce školy zpracované koncepční záměry dalšího rozvoje školy. Tyto záměry jsou uzpůsobeny podmínkám, v nichž se škola v současnosti nachází a možnostem zřizovatele. Mezi priority koncepčního plánování patří především:

- udržet naplněnost školy a všechny její 4 ročníky
- kvalitně připravovat žáky na přechod do spádové základní školy
- věnovat zvýšenou pozornost žákům s vývojovými poruchami učení a spolupráci s rodinou
- zlepšit vybavenost a estetický vzhled školy

Zpracovaný celoroční plán práce školy rozvíjí konkrétně oblasti práce třídního učitele, výchovy žáka, využití didaktické techniky, prezentace školy na veřejnosti, mimoškolní a zájmové činnosti žáků. Součástí tohoto plánu je plán spolupráce s místní mateřskou školou, který je zaměřený na společné akce a výměnu poznatků z výchovně vzdělávací činnosti. Strukturu plánování doplňují přehledné měsíční plány práce a plány pedagogických rad a konzultací s rodiči. Užitečnou pomůckou pro vyučující ve vyučovacím procesu jsou vypracované tematické plány učiva. Realizovaný vzdělávací program Obecná škola, doplněný nabídkou mimoškolní zájmové činnosti v podobě kroužku gymnastiky a výuky anglického jazyka, plně vyhovuje podmínkám školy. Z nepovinných předmětů je vyučováno náboženství.

Výuka žáků je organizována ve dvou třídách se spojeným 1. a 3. ročníkem a 2. a 4. ročníkem. Takto organizovaná výuka zohledňuje především stejné počty žáků ve třídách. Povinná dokumentace školy, upravující organizaci výuky, je patřičně vedena, rozvrh hodin koresponduje se zvoleným učebním plánem a odpovídá legislativním i psychohygienickým požadavkům, stejně jako vnitřní řád školy, který podrobně popisuje oblasti činnosti školy, včetně práv žáků. Jediným poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se schází 5x ročně. Informovanost pracovníků školy je zajišťována prostřednictvím nástěnek v ředitelně a nepřetržitým každodenním kontaktem na pracovišti. Rodiče žáků jsou informováni o školních záležitostech sděleními v žákovských knížkách, konáním pravidelných konzultací s rodiči, zprávami v obecním rozhlase a prostřednictvím informací na obecní nástěnce. Rada školy, ani jiná samostatná rodičovská organizace není zřízena, přesto je spolupráce s rodiči, až na výjimky, hlavně v oblastech sponzorství a pomoci při mimoškolních akcích, na velmi dobré úrovni. Oboustranně vstřícná je spolupráce s obcí.

Při vedení a motivování velmi malého pracovního kolektivu vychází ředitelka školy z detailní dlouhodobé znalosti místních podmínek. Všichni pracovníci jsou pravidelně morálně i finančně hodnoceni podle zpracovaných kritérií, která jsou zveřejněna na hlavní informační nástěnce. Pro tvořivost a iniciativu jsou ve škole vytvořeny dobré podmínky. Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí zpracovaným plánem a průběžným vyhodnocováním absolvovaných vzdělávacích akcí, v současně realizovaném vzdělávání je kladen důraz na základy práce s výpočetní technikou a informačními technologiemi. Z hlediska perspektivního zabezpečení výuky bude nutno v blízké budoucnosti řešit obsazení jednoho učitelského místa

kvalifikovanou silou.

Kontrolní činnosti, spadající do výchovně vzdělávacího procesu a provozních záležitostí školy, provádí výhradně ředitelka školy, kontrolu BOZP a CO má na starosti vychovatelka školní družiny. Z hospitační činnosti, jejíž četnost je vzhledem ke krátkosti funkčního období ředitelky dostačující, pořizuje ředitelka školy písemné záznamy včetně vyhodnocení a doporučujících závěrů. S výsledky kontrolní činnosti jsou pracovníci školy bezprostředně seznamováni. Pravidelně kontrolována je třídní dokumentace, pro kontrolu výsledků učení žáků jsou pro vyučující důležité srovnávací informace o prospěchu a chování bývalých žáků, které vyžaduje ředitelka školy od učitelů a vedení spádové školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Účelný systém plánování odpovídá velikosti, typu a podmínkám školy, proto je hodnocen velmi dobře.

Oblast organizování je promyšlená a funkční, umožňuje ředitelce školy účinné řízení výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy. Tato oblast má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků, stejně jako míra a smysluplnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově jsou podmínky vzdělávání, zejména ve vztahu ke sledovaným předmětům, hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zakládací listina školy ze dne 26. července 1992
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1204/19 ze dne 14. března 1996
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1020 47/99 ze dne 29. července 1999
- Učební osnovy vzdělávacího programu Obecná škola čj. 120 35/97-20
- Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 2001/2002
- Vnitřní řád a Organizační řád Základní školy Bratřejov, okres Zlín ze dne 31. srpna 2001
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 ze dne 10. července 2001
- Zápisy z pedagogických rad
- Koncepční záměry ZŠ Bratřejov ze dne 31. srpna 2001
- Celoroční plán ZŠ Bratřejov ze dne 31. srpna 2001
- Plán spolupráce s MŠ Bratřejov
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy pro školní rok 2001/2002 ze dne 4. září 2001
- Měsíční plány práce
- Plán DVPP pro školní rok 2001/2002
- Hospitační záznamy ředitelky školy

- Kritéria pro přiznání osobních příplatků ze dne 3. září 2001
- Personální dokumentace zaměstnanců školy
- Minimální preventivní program Základní školy Bratřejov pro školní rok 2001/2002
- Žákovské knížky a sešity žáků

ZÁVĚR

Nejvýraznější změnou od předchozí inspekce je změna v obsazení funkce ředitelky školy. I když je nová ředitelka ve funkci poměrně krátkou dobu, prokázala svou kvalitní orientaci v problematice řízení a provozu malotřídní školy a v metodologické a didaktické oblasti. Další podstatnější změnou je zlepšení materiálních podmínek pro výuku a provoz školy.

Na základě vyhodnocení závěrů ze sledovaných vyučovacích hodin českého jazyka a matematiky jsou výsledky a průběh vzdělávání v těchto předmětech celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Na velmi dobré úrovni jsou rovněž podmínky vzdělávání ve vztahu ke sledovaným předmětům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Vlastislav Kožela	Vlastislav Kožela v. r.

Ve Zlíně dne 2. ledna 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. ledna 2002

Razítko

Ředitelka školy

Mgr. Jindřiška Králová

Mgr. Jindřiška Králová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	2002-01-18	08/2002
Obec Bratřejov, Bratřejov, 763 12 Vizovice	2002-01-18	09/2002
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.